

Godkendelse af arbejdet med ny model for to-sprogsområdet på baggrund af temadrøftelse budget 2017

**Aalborg
Kommune**

Indstilling

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget drøfter to-sprogsområdet og på den baggrund godkender:

- at ny model omfatter hele to-sprogsområdet og ikke alene udenlandske børn og unge
- at analyse af to-sprogsområdet for 6-25 årige lægges til grund for arbejdet med ny model for to-sprogede
- at der i skoleåret 2016/17 sættes øget fokus på, at elever i modtagerklasser fuld integreres i almenområdet efter senest 12 måneder
- at arbejdet med ny model på to-sprogsområdet gennemføres efter Skoleforvaltningens forslag til tids- og procesplan

Politiske beslutninger

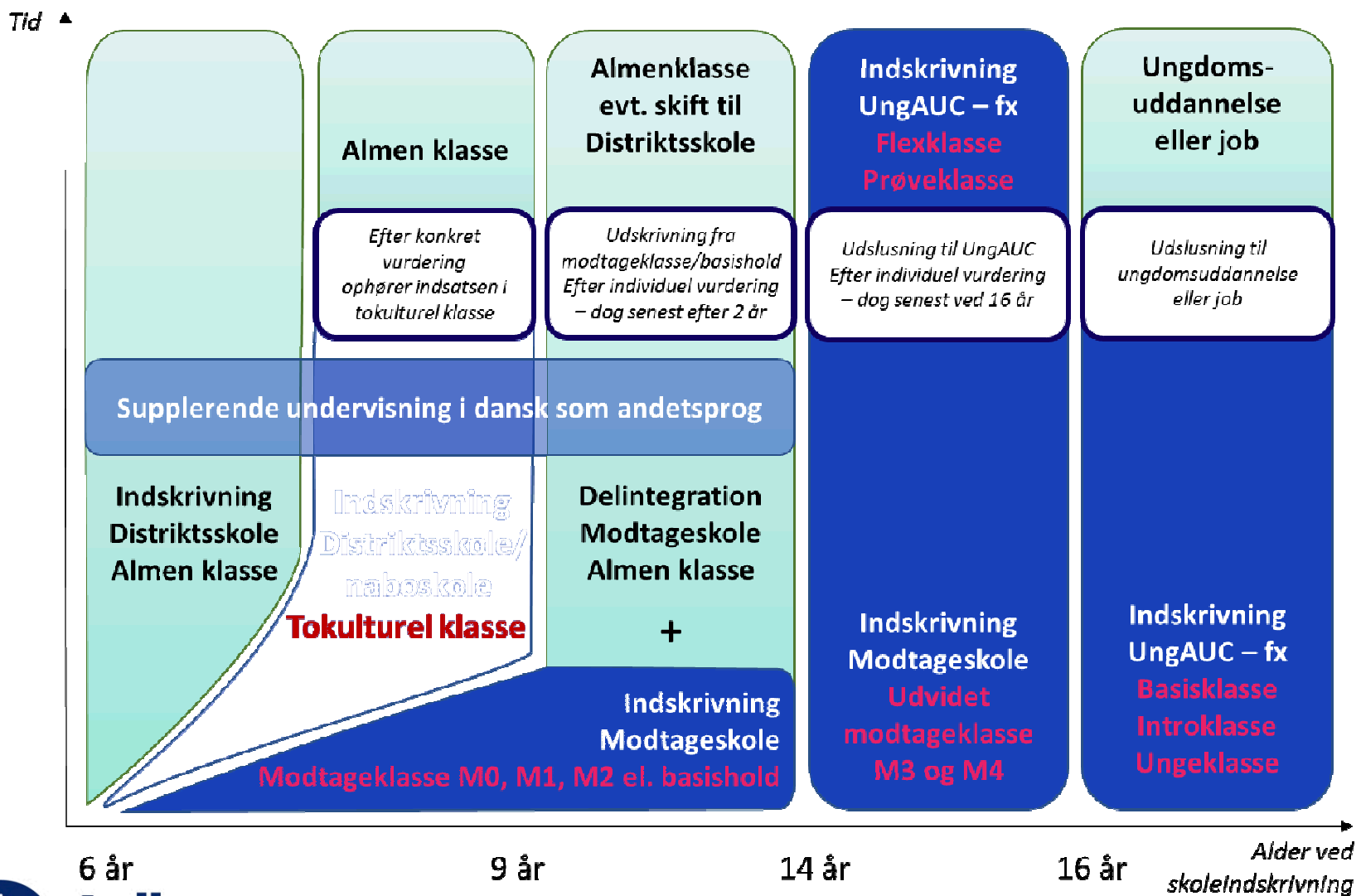
Forår 2015 (budget 2016)

Skoleudvalget beder forvaltningen om en analyse, der vurderer både ressourcer og kvalitet på to-sprogsområdet.

Forår 2016 (budget 2017)

Skoleudvalget beder forvaltningen om at udvikle en ny model for modtagelse af flygtninge, hvor elever går på egne distriktsskoler

Nuværende model på to-sprogsområdet

Analysen

11 fokusgruppeinterview med medarbejdere og ledere

Forskningsviden og evalueringer (særligt Rambøll rapport fra ultimo 2015)

Statistikker og tal for ressourceanvendelsen

**Aalborg
Kommune**

Resultater af to-sprogsområdet

Styrker

- Vi opnår generelt gode slutresultater for så vidt angår de tosprogede elevers faglige niveau ved 9. classes afgangsprøve
- Modtagelsestilbuddene på to-sprogsområdet er tæt knyttet til det almene undervisningstilbud på skolerne
- Hvis det to-kulturelle tilbud ikke var en del af to-sprogsområdet, ville antallet af elever i modtageklasser være højere
- Visitering af nyankomne elever hviler på klare procedurer og retningslinjer
- De tosprogede elever i to-kulturelle klasser integreres fra starten i den almene klasse de på længere sigt skal være en del af

Resultater fortsat...

Styrker

- Hovedparten af skolerne har opmærksomhed på, at DSA integreres som en del af den almindelige undervisning i fagrækken
- Indsatsen tager udgangspunkt i det faglige indhold uanset om eleven kommer i modtageklasse eller to-kulturel klasse
- Der er fokus på at etablere godt forældresamarbejde fra starten – en indsats, hvor de to-kulturelle medarbejdere spiller en vigtig rolle i arbejdet med at skabe gensidig kulturel og social forståelse
- For de sent ankomne elever mellem 17 og 25 år er der gennem årene udviklet et fleksibelt tilbud på UngAUC, som muliggør tilrettelæggelse af målrettede forløb, der er tilpasset den enkelte unges særlige behov og forudsætninger

Resultater

Udfordringer

- Der er et forholdsvist stort antal tosprogede børn, der har været indskrevet i dagtilbud i mindst et år, som ikke har opnået et tilfredsstillende niveau i dansk til at kunne følge undervisningen i en almen klasse fra skolestart,
- Manglende metodesikkerhed og systematik i vurderingerne af parathed til at overgå fra modtageklasse til almen klasse,
- Etablering af et gensidigt tæt samarbejde blandt involverede lærere om nyankomne elevers overgang fra modtageklasse til almen klasse,
- Tendens til at de tosprogede elever opholder sig længere end anbefalet (jf. litteratur-studier) i modtageklasse før de overgår til undervisning i almen klasse med supplerende undervisning i dansk som andetsprog.
- Det øgede antal flygtninge udfordrer den økonomiske model på to-sprogsområdet.

Anbefalinger

1. Basisundervisningens tætte tilknytning til den almene undervisning bør fastholdes og gerne udbygges.
2. Det bør undersøges nærmere, hvordan indsatsen for tosprogede børn i dagtilbud kan forbedres med henblik på at en større andel af børnene kan opnå et tilfredsstillende niveau i dansk inden skolestart. Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen bør samarbejde om at undersøge området og iværksætte en indsats.
3. Der bør udvikles et vurderingsværktøj baseret på sproglige og faglige kompetencer, der kan anvendes til at målrette indsatsen for den enkelte elev med henblik på hurtig integration i den almene undervisning.
4. Der bør arbejdes på at nedbringe varigheden af basisundervisningen til mellem 6 og 12 måneder for flest mulige af de tosprogede elever.
5. Der bør være fokus på, hvordan det kan sikres, at Aalborg Kommune også på længere sigt har medarbejdere med de nødvendige kvalifikationer i DSA.

Anbefalinger - fortsat

6. Der bør fortsat være fokus og opmærksomhed på arbejdet med at sikre at DSA indarbejdes som dimension i fagene. Dette ses i sammenhæng med læsepolitikken og har fokus på:
 - a) Tæt opfølgning ift. tosprogede elever, der har behov for støtte i DSA med udgangspunkt i erfaringerne fra projekt 'Uddannelsesløft' og projekt 'Tosprogs Task-force'
 - b) Opkvalificering af medarbejderne i forhold til at integrere DSA som en dimension i undervisningen
7. De tokulturelle medarbejdere bør fortsat være en del af indsatsen, men deres roller og opgaver bør kvalificeres og udvikles. De gode resultater med de tokulturelle medarbejders indsats i etablering og fastholdelse af et godt forældresamarbejde bør fastholdes.

Anbefalinger - fortsat

8. Indsatserne på UngAUC for sent ankomne tosprogede elever bør fortsættes og udvikles i takt med udviklingen på to-sprogsområdet og inden for ungdomsuddannelserne.

9. Der bør fortsat være fokus på, at andelen af to-sprogede elever, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter afslutningen af folkeskolen øges og nærmer sig niveauet for alle elever i Aalborg Kommune.

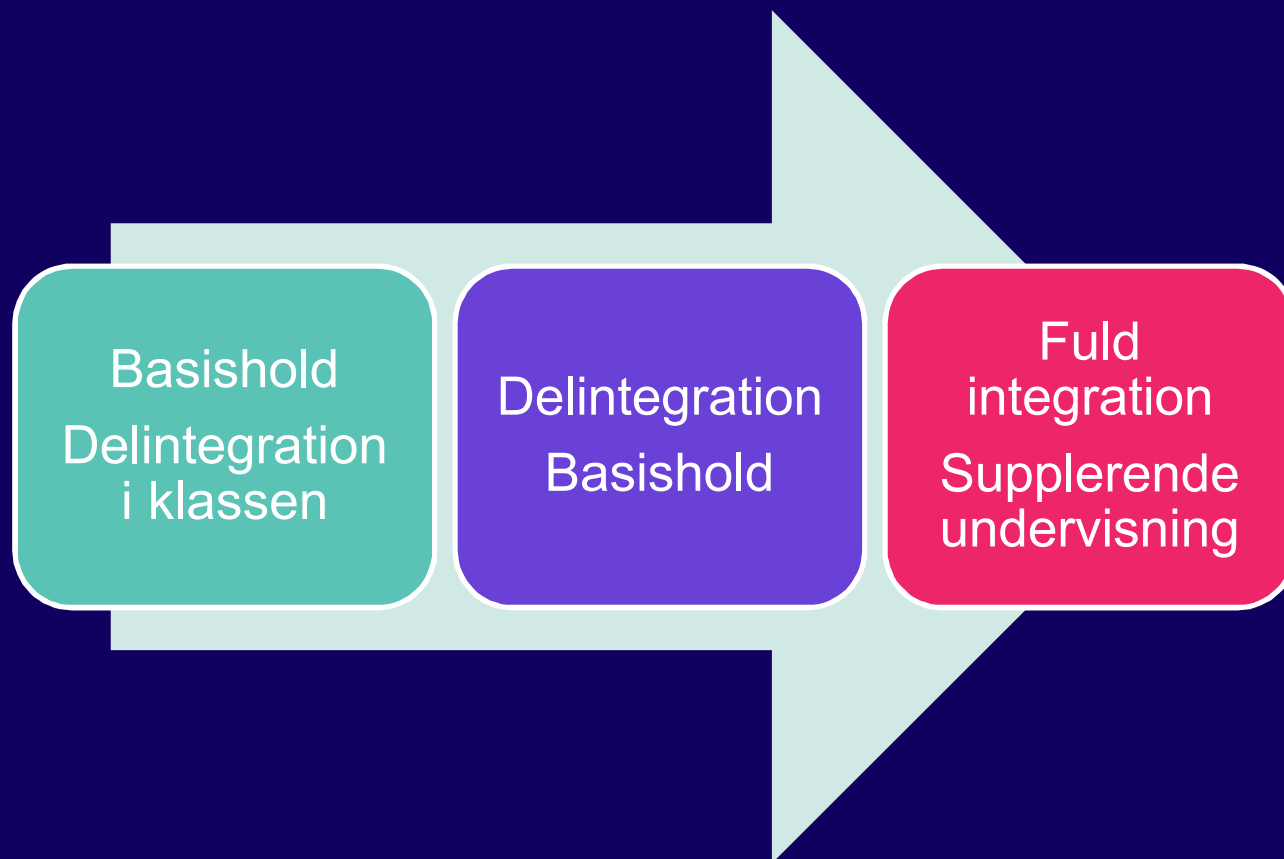
Ny model for to-sprogsområdet

Ny model i overordnet linjer

- # De gode og virkningsfulde erfaringer/resultater fra den to-kulturelle model (Aalborgmodellen) føres videre
- # Alle elever på distriktsskolerne
- # Særligt tilbud til elever med afbrudt skolegang/ingen skolegang
- # Særligt tilbud på udvalgt skole til sentankomne elever (fra 14 år) – samarbejde med UngAUC

Opstart distriktsskole

Opstart særligt tilbud

Modtageklasse
Delintegration i
klassen

Basishold
distriktsskole
Delintegration

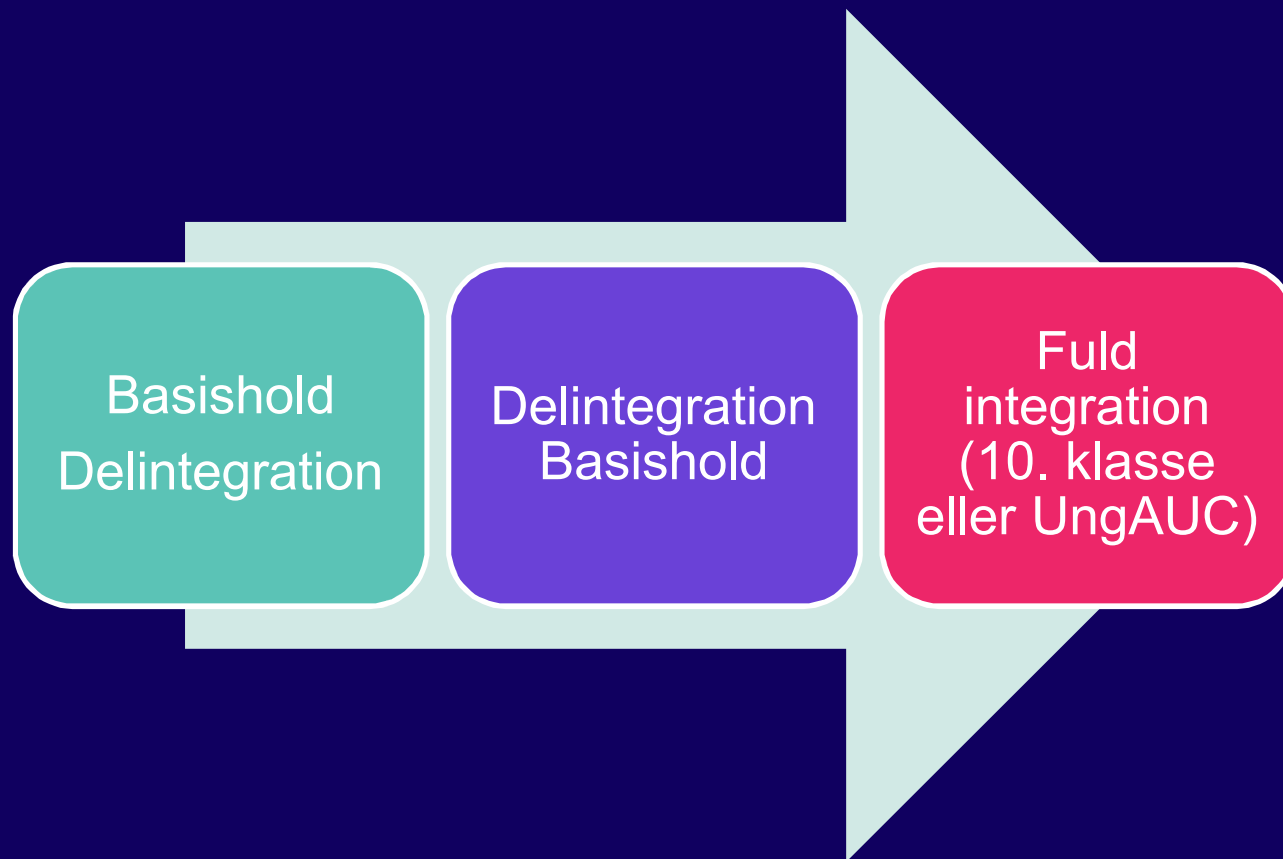
Fuld integration
Supplerende
undervisning

**Aalborg
Kommune**

Sent ankomne

Samarbejde ml udvalgt folkeskole og UngAUC

Faglige kompetencer

Principper:

- Hver skole har en DSA-ressourceperson
- Alle skoler har adgang til relevante to-kulturelle medarbejdere
- Alle skoler har adgang til kompetenceudvikling og aktionslæringsforløb med konsulenter fra forvaltningen eller med frikøbte DSA-vejledere
- Skoleforvaltningen koordinerer tæt på indsatser

Indstilling

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget drøfter to-sprogsområdet og på den baggrund godkender:

- at ny model omfatter hele to-sprogsområdet og ikke alene udenlandske børn og unge
- at analyse af to-sprogsområdet for 6-25 årige lægges til grund for arbejdet med ny model for to-sprogede
- at der i skoleåret 2016/17 sættes øget fokus på, at elever i modtagerklasser fuld integreres i almenområdet efter senest 12 måneder
- at arbejdet med ny model på to-sprogsområdet gennemføres efter Skoleforvaltningens forslag til tids- og procesplan

